

Referaten.

Bulletin de la Société Centrale Forestière
de Belgique.

October—November 1932.

Goblet d'Alviella schrijft een artikel over de cultuur van den eik in België, zoowel voor nieuw aan te leggen beplantingen — waarvoor hij *planting* met $\frac{1}{2}$ eik, $\frac{1}{6}$ eschdoorn, $\frac{1}{6}$ esch, $\frac{1}{6}$ berk, 10.000 stuks per ha aanraadt — als wat betreft onderhoud en vernieuwing van bestaande bosschen. Een en ander naar aanleiding van het hierover uitgebrachte rapport door den Belgischen Boschraad. (Juli en Aug. nummer).

Voor vernieuwing in bestaande eikenopstanden, wordt ook de *kunstmatige* verjonging door *beplanting*, aanbevolen. Dit moet dan geschieden groepsgewijze. Rondom deze groepen wordt een diepe greppel gespit, die onmiddellijk weer wordt dichtgegooid. Deze greppel dient om de daarbinnen voorkomende jonge beplanting te beschermen tegen wortelconcurrentie der omliggende oude boomen, speciaal wat betreft de watervoorziening. Aan dit punt wordt volgens S. nog te weinig de aandacht geschonken. Alle wortels in de te graven greppel moeten worden doorgestoken. De vocht- en voedselvoorziening is veel belangrijker dan een eventueele *beschaduwing* door de oude boomen. De bedrijfsvorm van opgaand hout in hakhout moet beslist worden ontraden. Ten slotte wordt er nog op gewezen dat de eikencultuur in België op vele plaatsen onmogelijk is, tengevolge van het vele voorkomen van wild. Dit is in de eerste plaats het geval in de particuliere bosschen. De Belgische boschbezitter is in den regel meer jager dan boschbouwer. Echter moet hij — hoezeer zulks te betreuren is — dit tenslotte zelf weten. Geheel anders is het met de bosschen die eigendom zijn van den Staat, Gemeenten of andere publiekrechtelijke lichamen. Hier moet van hoogerhand krachtig worden ingegrepen en moet iedere wildschade onmogelijk worden gemaakt.

L. Beaupain schrijft een nog te vervolgen artikel over *het vangen van kleine vogels in België*. Over het algemeen heeft België in dit opzicht geen zeer goede naam en wordt vaak beschuldigd van zich in het geheel niet te houden aan de Internationale Conventie van 1902 betreffende de vogelbescherming. Schr. toont in dit gedeelte van het artikel aan, dat zulks niet juist is en dat ook deze Conventie het vangen van vogels ten allen tijde en onder alle omstandigheden, *niet* verbiedt. Verder dat de Belgische wetgeving — voorzover het betreft de bescherming van insecten etende vogels — zelfs nog strenger optreedt dan in bovengenoemde Conventie werd besloten. Het is dus a priori geheel onjuist om te willen beweren dat België zich niet aan de gesloten internationale overeenkomst zou houden.

M. G. refereert een artikel uit „American forests” van April 1932 betreffende den invloed van de bosschen op overstromingen in Zwitserland. In de laatste 50 jaren heeft men in Zwitserland in de voor overstromingen gevaarlijke zone circa 17.000 ha beboscht. Echter is dit nog maar 0,4 % van de totale oppervlakte en dus niet voldoende om alle overstromingen te voorkomen. De bevolking ziet hier echter algemeen het groote belang van bebosching in dit opzicht in. Een wet bepaalt, dat de beboschte oppervlakte hier nooit mag worden verminderd; in de gevaarlijke zone mag de particuliere boschbezitter geen boom vellen zonder toestemming van de Regeering en hij neemt daarmee volkomen genoegen,

wijl hij overtuigd is van de noodzakelijkheid van dezen maatregel. Nadrukkelijk wordt er ten slotte op gewezen dat alleen een goed onderhouden, gezond en krachtig bosch, in staat is om het overstromingsgevaar te verminderen.

M. L. Lutz schrijft over de *genomen proeven betreffende het weerstandsvermogen van verschillende houtsoorten uit de koloniën ten opzichte van houtzwammen*.

In de *Chronique forestière* wordt gewezen op de *grote beteekenis die de berk heeft*, om op lage gronden moerasvorming te voorkomen, tengevolge van de groote hoeveelheden water, die deze soort kan verbruiken. Men zij dus uiterst voorzichtig met het vellen van berken in moerassige streken.

G. H.

Revue des Eaux et Forêts.

October.

L. Pardé schrijft over de reeds eerder in deze referaten behandelde *nieuwe methoden van dunnen in de Staatsbosschen te Bellème*. Het systeem berust hierop dat de handel tegenwoordig meer vraagt naar *zwaar* hout dan naar *lang* hout. (langer dan 14—15 m). Hierom wordt, wanneer deze lengte eenmaal is bereikt, veel sterker ingegrepen dan vroeger, teneinde een snellere diktegroei te verkrijgen. Het systeem is alleen mogelijk bij een onder-étage van beuk, anders zou de grond te veel gaan verwilderen. Het sterkere dunnen begint op een leeftijd van 50—60 jaar; op deze leeftijd wordt het aantal eiken gebracht op circa 600; 80 jaar 300; 100 jaar 150 (waaronder 20 beuken); 200 jaar 120.

Wil men dan verjongen dan bestaat de „coupe d'ensemencement” eenvoudig hierin dat de onderbouw volledig wordt weggekapt. De „coupe secondaire” en de „coupe définitive” worden op de oude wijze van vroeger toegepast.

Schr. voelt er veel voor, dat de proef op meerdere plaatsen aldus wordt genomen, doch wijst er nadrukkelijk op dat het nog niets meer is dan een *proef*. Men moet voorzichtig zijn en vooral niet lichtvaardig van de oude beproefde paden afwijken.

Pierre Buffault geeft een geïllustreerd artikel over de *exploitatie van mijnpalen in de Landes*. Naast hars is mijnhout het belangrijkste product van dit gebied en vormt de belangrijkste tonnage van de haven van Bordeaux. Van de circa 3 miljoen m³ zeepijnhout die deze streek jaarlijks levert is ongeveer 773.000 m³ mijnhout. Tot nu toe was Engeland de voornaamste afnemer. De algemeene wereldcrisis, concurrentie van Spanje, Portugal, Finland en Rusland, de daling van het pond sterling zijn evenzoo vele oorzaken die deze uitvoer naar Engeland in den laatsten tijd sterk hebben doen afnemen.

G. H.

Skogen.

October 1932.

De Enzo-Gutzeitmaatschappij, een belangrijke N.V. in Finland.

Een Zweedsche houtvester Eric Ortlin bezocht in de afgelopen zomer de bekende onderneming „Enzo-Gutzeit & Co.”, gelegen 7 Zweedsche mijlen ten Noorden van de stad Viborg in Oost-Finland en vertelt daarover het volgende:

Onze begeleider te Enzo, de Finsche houtvester Lehtinen, had ik vroeger reeds in Amerika leeren kennen. Hij was nu hier aangesteld en ik kreeg van hem de meest volledige inlichtingen.

De Enzo-Gutzeitmaatschappij werkt met een kapitaal van 270 miljoen Finsche mark of ± 18 miljoen gulden, waarin de Staat voor 80% deelgenoot is, maar overigens geheel als particuliere maatschappij be-

heerd wordt. Deze maatschappij heeft een grondbezit van 430 duizend ha, waarvan 300.000 ha bosch.

De inhoud van deze bosschen bedraagt slechts 60 m³ per ha en de aangroei jaarlijks 2 m³, welke hoeveelheid ook jaarlijks gehakt wordt.

Deze bosschen worden beheerd door 2 opperhoutvesters, 20 houtvesters en 50 boschwachters.

In hoofdzaak bestaan deze bosschen uit *Pinus silvestris*. De dunning der bosschen begint reeds vóór het dunsel enige handelswaarde heeft en wordt regelmatig voortgezet tot dat men de zaaghoutzwaarte heeft bereikt; na 15 à 20 jaar (op \pm 100-jarigen leeftijd) wordt zooveel gehakt dat slechts boomen voor zaadstrooïing blijven staan. Deze zaadboomen laat men nog 5 jaar groeien en worden dan gehakt. Is de natuurlijke verjonging minder goed gelukt, dan gaat men over tot een of andere grondbewerking en kunstmatige bezaailing.

In de bosschen die men mij heeft laten zien, waren de pogingen tot natuurlijke verjonging overal goed geslaagd. De stammen die gehakt worden zijn uitsluitend bestemd voor verwerking in de industrieën van deze maatschappij. In sommige gevallen worden ook nog stammen bijgekocht.

Per auto hebben wij veel van de zwaarste bosschen bezocht en hoewel men mij, zooals ik veronderstel, wel het mooiste zal hebben laten zien, werd ik toch geweldig geïmponeerd door deze waardevolle en uitstekend behandelde bosschen, die zich mijlen ver uitstrekken. De Enzo-Gutzeit-maatschappij kan inderdaad tevreden zijn met dit boschbeheer.

Wat een Zweedsche houtvester opvalt in deze bosschen is de geringe hoeveelheid fijnspar en het overwegend groot aantal *Pinus*. Men is begonnen met deze verhouding te wijzigen.

Ook de berk komt in de Finsche bosschen veelvuldiger voor dan in Zweden. Dikwijls in zuivere opstanden, maar toch het meest in menging. De berkestammen zijn recht en vrij zwaar; dit is de reden dat de fineer-industrie in Finland zulk een hooge vlucht heeft genomen.

Ook het bekende bosch van Siberische *larix* te Raivola heb ik bezocht. Dit bosch werd bijna 2 eeuwen geleden door Tzaar Peter de Eerste aangelegd om hout voor scheepsbouw te verkrijgen.

De laatste maal dat dit bosch werd opgemeten was in 1927 en men verkreeg daarbij de volgende cijfers:

aantal *larix*stammen per ha 625 stuks;

daartusschen later opgeschoten fijnspar 650 stuks.

De hoogte van den *larix* bedroeg 40 m en deze waren op borsthoogte gemiddeld 43.9 cm diameter en de fijnsparren 19.9 cm diameter.

De inhoud van *larix* en fijnspar bedroeg tezamen per ha 1785 m³.

De Finsche houtindustrie lijdt zeer onder de concurrentie van Rusland, maar de Finnen gelooven niet in het welslagen, noch in de verwachtingen van het 5-jaarsplan der Sovjetregeering.

B. S.

Der Deutsche Forstwirt.

No. 61 en 62, jaarg. 1932.

Dr. Heck. „*Gedanken über Baumklasseneinteilung*”.

Schr. bespreekt de verschillende boomklassen-indelingen en komt tot de conclusie dat het gewenscht is, dat bij de boschproefstations zoowel als in de praktijk overal de zelfde indeeling gevolgd wordt.

Voor deze indeeling komt volgens Schr. in aanmerking de boomklassen-indeling van Kraft, volgens de kronen, in combinatie met die van Heck volgens den stamvorm.

No. 66, jaarg. 1932.

Prof. Schwalbe. „*Holzfaser als Rohstoff für Holzplatten*”.

Voor de boschbouw is het van groot belang geworden, dat de minder-

waardige sortimenten, waarvan de afzet zeer verminderd is, tot andere doeleinden kunnen worden verwerkt en geldt dit ook voor het afvalhout van die industrieën, die steeds over groote hoeveelheden hiervan beschikken. Daar het ruwe materiaal, door zijn volumineusen aard en geringe waarde, weinig transport kan velen, is verwerking van dit materiaal in kleinere fabrieken, gelegen in de onmiddellijke nabijheid waar het afvalhout geproduceerd wordt, noodzakelijk.

Het lag voor de hand dat het zaagsel der zagerijen al of niet met een bindmiddel tot houtplaten geperst wordt. Men heeft hiervoor zoowel anorganische (cementachtige) massa, als organische bindmiddelen (harsen, teerproducten, pek, kaseïne enz.) gebruikt. Door de Masonit Co. in de Ver. Staten wordt voor dit doel het lignine, bij hooge temperatuur zoo week gemaakt, dat het als bindmiddel voor de cellulose vezels kan dienst doen. Voor het maken van platen is het gewenscht dat men van een zoo homogeen mogelijk materiaal uitgaat; dus niet van zaagsel, maar van de houtvezel. Het houtslijpsel, zooals dit in Duitschland veel voor platen wordt gebruikt is moeilijk te persen. Beteren resultaten worden bereikt volgens het Masonit-systeem, waarbij het hout gestoomd wordt onder hoogen druk, waarna plotseling de druk van 100 atm. op 1 wordt gereduceerd, waardoor de houtvezels uit elkaar worden gerukt.

Voor de vervaardiging van houtplaten, van de minderwaardige hout-sortimenten dient dit hout op de goedkoopste wijze te worden ontschorst. Hiervoor komen geen schilmachines in aanmerking, doch is het op het „Holzforschungs Institut“ in Eberswalde gelukt de bast van spar en beuk door chemicaliën af te weeken, voor het pijnhout is nog geen middel gevonden.

Men kan de houtplaten thans in alle mogelijke dichtheid vervaardigen en zoodoende kunstmätig hout maken, waarvan men hoopt dat dit hout in sterkte het triplexhout overtreft.

Wat het krimpen van het kunstmatige hout betreft zoo is het uit een theoretisch colloïd-chemisch oogpunt niet onmogelijk dat men dit probleem t.z.t. oplost.

No. 70, jaarg. 1932.

Dr. Schwalbe „Flammenschutz von Holz“.

Bij de tot nu toe gebruikelijke impregneeringsstoffen als „Intrammon“ en „Lokron“, afkomstig uit de fabriek van de I. G. Farbenindustrie en „Cellon“ van de Cellonwerke te Charlottenburg berust de werking van het onbrandbaar maken van hout op het beginsel, dat bij verhitting van het hout dampen ontstaan, die de toetreding van de zuurstof uit de lucht verhinderen. Het nadeel aan deze stoffen verbonden is, dat voor of tijdens de verhitting van het hout omzettingen plaats hebben die de sterkte van het hout aantasten; ook lossen deze stoffen gemakkelijk weer op, zoodat haar beschermende werking hoogstens 10 jaar is.

Andere impregneeringszouten verminderen de brandbaarheid van het hout door bij verhitting de houtvezels te omhullen. De meeste als tinnen- en wolframzouten zijn te duur in gebruik en natriumsulfaat en chloride hebben het nadeel, dat ze uitkristalliseeren en vocht tot zich trekken. De zouten welke op deze methode berusten, zonder dat de hoogergenoemde nadeelen hieraan verbonden zijn, zijn de zouten van mieren- en azijnzuur. Het natriumacetaat is als bij-product bij verkoling van afvalhout goedkoop te bereiden. De houtwerken, welke onbrandbaar dienen te worden gemaakt, behoeven er slechts mede bestreken of bespoten te worden.

De kosten per m² bij gebruik van natriumacetaat bedragen slechts 0.05—0.07 mark tegen Lokron 0.45 en Cellon 0.41 mark.

Bij de houtskoolbereiding door toepassing van vaste ovens of door transportabele trommel-apparaten in het bosch, kunnen gemakkelijk de azijnzure dampen opgevangen worden in een soda-oplossing, waarna het gewonnen natriumacetaat naar de houtzagerijen vervoerd kan worden. Het hout wordt daar onbrandbaar gemaakt. Dit middel beschermt tevens afdoende tegen zwammen.

de W.

Tharandter Forstliches Jahrbuch.
83 Band, Heft 4.

Zur Waldrentenfrage. E. Ostwald†.

Die Faustmannsche Bodenwertformel und die Forsteinrichtung.

R. Trebing.

Op 12 Februari 1932 overleed te Riga op 80-jarigen leeftijd de voorvechter van de Waldrenten-theorie Dr. E. H. Ostwald. In het eerstgenoemde artikel worden zijn inzichten weer uiteengezet. Betoogd wordt, dat de Faustmannsche formule juist is, dat echter de Bodenreinertragstheorie deze onjuist toepast, hetgeen in het tweede artikel wordt ontkend. Ostwald heeft zijn artikel vooral bedoeld als kritiek op de publicatie van Dr. Reinhold „Grundriss der forstlichen Betriebswirtschaftslehre“, die, hoewel voorstander van de Bodenreinertragstheorie van Endres en de theoriën van Judeich het toelaatbaar acht de houtvoorraad niet te beschouwen als vlottend bedrijfskapitaal, doch als vast „Grundkapital“. Hierdoor komt hij ook tot vorming van een reservefonds. Ostwald heeft deze z.i. gemaakte afwijkingen van de Bodenreinertrags-theorie aangegrepen om hier nog eens zijn Waldrente-theorie te propageeren, waarbij de genoemde meningen van Reinhold geheel aanvaardbaar zijn.

Forstliche Erläuterungen zu den natürlichen Wachstgebieten Thüringens. R. Schaber, U. Hoppe en E. Brückner.

Verduidelijkt door eenige kaarten wordt de boschbouwkundige betekenis van de groeigebieden in Thüringen gegeven. Het land wordt in 16 gebieden ingedeeld, en deze worden ieder voor zich uitvoerig beschreven.

S.

Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen.
October 1932.

Forstassessor Dr. H. Hesmer: „Die Eintwicklung der Wälder des nord-westdeutschen Flachlandes. Zugleich ein Beitrag zur Frage seiner natürlichen Waldgesellschaften.“

In Duitschland is in den laatsten tijd onder leiding van eenige plantengeografen veel aandacht besteed aan de plantensociologie in het bosch en het vaststellen der aanwezige associaties. Een vooraanstaande plaats onder hen wordt ingenomen door Dr. Tüxen, Hannover, die voor de sub-atlantische periode de volgende successiereeks opstelde:

Fagetum Calcareum
Querceto--Carpinetum
Querc.—Carp. subass. van Stellaria holostea
Querceto—Ilicetum
Querceto—betuletum

Door pollenonderzoek is het mogelijk over het voorkomen of niet-voorkomen van een houtsoort te beslissen; ook het tijdstip van het eerste optreden laat zich vaststellen. Echter is het moeilijk uit te maken op welke wijze de houtsoorten oorspronkelijk het bosch samenstelden, of ze in zuivere opstanden voorkwamen, dan wel gemengd (en hoe gemengd). Hier kan de plantensociologie uitkomst geven. Dr. Tüxen houdt zich bezig met de „Waldgesellschaften“ en maakt gebruik der methoden van plantensociologie van Braun-Blanquet, wiens leerling hij is. De zienswijze van Tüxen vindt bij meerderen ingang, maar ook bestrijders, onder wie schrijver zich schaaft.

Reeds dadelijk stelt Dr. Hesmer zich tegenover Tüxen, waar deze beweert, dat de beuk in N.W. Duitschland niet natuurlijk voorkomt, maar slechts kunstmatig door den invloed van den boschbouwer. Uit het pollenonderzoek, dat Hesmer op uitgebreide schaal uitvoerde, is namelijk komen vast te staan, dat de beuk in de middeleeuwen een zich gestadig uitbreidend aandeel nam in het Noord-Duitsche bosch. Alleen in

den jongsten cultuurtijd is er een afname vast te stellen.

Deze zienswijze wordt bevestigd door Focke en Hassenkamp (Neubrichhausen).

Tüxen zegt, dat elke boschassociatie gekenmerkt wordt door een bepaalde flora en dat de beuk begeleid wordt door zijn „Fagion“-soorten. De in N.W. Duitsland aanwezige bosschen hebben echter een geheel andere flora, dan door hem aangegeven; immers daar komen voor op den met „Rohhumus“ bedekten grond: *Aira flexuosa*, *Vaccinium myrtillus*, *Leucobryum*, die in 't geheel niet bij het Fagion-type hooren. Maar, zegt hij, dit komt omdat die opstanden kunstmatig zijn ontstaan en verjonging daarvan, zonder menschelijk toedoen, is uitgesloten. Hesmmer voert tegen dit laatste aan, dat in geen deele een bewijs is voor het al of niet natuurlijk voorkomen van een houtsoort.

Schrijver verwijt Tüxen verder willekeur bij zijn indeeling en toont dit aan o.m. door te wijzen op 3 beukenopstanden, welke door Tüxen beschreven worden als hoorende tot het eiken-haagbeuk-type (Querceto-Carpinetum), waarvan 2 slechts een geringe bijmenging van eik hebben, terwijl haagbeuk in geen van drieën voorkomt. Ook het pollenonderzoek in een laag van 2 Meter dikte toonde aan, dat eik en haagbeuk nagenoeg niet voorkwamen, terwijl het beukenstufmefcelkorrelprocent wisselde van 50—70.

Op de eiken-hulst-associatie (Querceto-Ilicetum) van Tüxen maakt schrijver de aanmerking, dat de hulst veel meer in combinatie met beuk optreedt, dan met eik. Dit wordt door vele oudere practici in Duitsland bevestigd. In 6 van de 11 opnamen, die Tüxen maakte van het eiken-hulstbosch ontbrak de hulst geheel.

Hesmmer neemt dan onder de loupe de waarde, welke aan de Tüxensche boschassociaties voor den boschbouw is toe te kennen. Tüxen zelf schrijft daaraan zeer groote beteekenis toe. Maar, zegt Hesmmer, het is op zijn minst twijfelachtig of eiken-haagbeuk, of wel eiken-berken-opstanden een zoo gewenschte menging vormen. Vele boschbouwers staan daartegenover afwijzend, speciaal met het oog op de slechte bodemverpleging dezer combinaties.

Volgens Tüxen zou de beuk in N. W. Duitsland niet thuis hooren en zijn eigen graf reeds gegraven hebben door de podsolerende werking van zijn strooisel op den bodem. Hij ziet in de volgorde beuk—eik—haagbeuk—eik—berk een opvolging, die zich vanzelf onder den invloed van het klimaat voltrekt. Deze stelling is echter noch lang plantengeografischen weg, noch langs den weg der boschgeschiedenis te bewijzen. Hesmmer stelt daar dan ook tegenover, dat de beuk zich gedurende eeuwen in N. W. Duitsland heeft uitgebreid en pas is afgenomen toen de boschbouwer veel grove den en fijnsparopstanden ging aanleggen, omdat de opbrengst daarvan grooter was en de vraag naar beukenhout afnam. Bovendien zegt hij aan te kunnen toonen, dat de door Tüxen genoemde, als natuurlijk-ontstane, eiken-haagbeuk en eiken-berk-opstanden, langs kunstmatigen weg tot stand kwamen.

Prof. Dr. H. Frhr. von Geyr: *Untersuchungen über Unterarten ausländischer Nadelhölzer.*

Schrijver propageert den aanbouw van exoten, onder beding, dat zorgvuldig op de herkomst worde gelet.

Met verschillende herkomsten der hieronder te noemen houtsoorten nam schrijver proeven in Hannover's Münden:

Pseudotsuga taxifolia.

Zijn ervaring met de groene douglas is, dat deze gevoeligheid voor vorst toont. In een door hem aangelegde proef komen exemplaren voor uit Washington op hoogten van 40 m, 350 m, 400-450 m, 600-700 m en uit Oregon, hoogte 400-450 m. Van al deze planten was 40-50% rood geworden door vorst. Opvallend noemt hij het, dat alleen de naalden en de top dood waren, maar dat weinig planten het hadden afgeleefd.

Verder had hij planten uit zaad afkomstig van Z. Britsch Columbia, 49½ breedtegraad, waarvan maar 10% vorstschade vertoonde.

Nochthans beveelt hij het planten van den douglas aan en merkt op, dat deze ook in zijn vaderland door vorst wordt geteisterd.

Larix.

Hij beschouwt alle Larixen van Europa, Azië en Amerika als subspecies van één eenige Larixsoort.

Japansche Larix voldoet volgens hem goed, maar gaat niet zelden dood in droge zomers, waarom hij aanbeveelt de *Larix coreënsis*.

Abies grandis.

Hij wil deze en de *Abies concolor* in de plaats stellen van *Abies alba*, die het op meerdere plaatsen moet opgeven.

Hij had in 1926 zaden ontvangen van beide soorten uit Washington en uit Colorado. De strenge koude van 1928/29 verdroegen ze in het algemeen goed.

Picea sitchensis.

Deze beveelt hij zeer aan. Hij heeft zaden ontvangen van 5 verschillende herkomsten, waarvan de Noordelijkste het minst vorstgevoelig waren; de beste resultaten gaven planten herkomstig uit zaad van de breedtegraden 47 en 53.

Pinus excelsa.

Een bij ons vrijwel onbekende, door schrijver ook genoemd de „tranenden“. Deze den heeft een gunstige jeugwasdom, maar lijdt op lateren leeftijd aan een ziekte, die veel overeenkomst vertoont met Larixkanker.

Sequoia gigantea.

De herkomst speelt een zeer groote rol. Zaad van hoogte 1500—1600 m gaf de beste resultaten. Dat van hoogten 600—650 en 800—900 gaf planten, die ernstig door vorst leden. B.

T e c t o n a.

Deel XXV, afl. 9, Sept. 1932.

De Crisisbegroting 1933 van het boschwezen, door Dr. Ir. F. Kramer.

Schrijver wijst er op dat de Landsbegroting van 1928 af een nadeelige uitkomst gaf terwijl zulks eerst in 1931 bij den dienst van het boschwezen het geval was. Het nadeelige saldo in 1932 is grooter, dan waarop dat geraamd werd. Een vergelijking van de raming der uitgaven voor de jaren 1932 en 1933 geeft voor het laatste jaar een bezuiniging van 39%, waarbij die op de personeelskosten 18% bedraagt. Wat de sterkte van het personeel van het boschwezen betreft, is het hooger personeel ingekrompen met 20% tegenover het middelbaar en lager personeel met 12%. De raming der ontvangsten voor 1933 blijft belangrijk achter bij die voor 1932 en zulks in hoofdzaak als gevolg van de lager geraamde opbrengst van het djatibedrijf. Bij de beoordeeling der ontvangsten komt schrijver tot de uitkomst dat het tekort van het boschwezen in 1933 vermoedelijk 2½ miljoen zal bedragen. Speciaal zal de aandacht gevestigd moeten worden op hogere inkomsten van het djatibedrijf, om noodeloze afbraak van den dienst van het boschwezen te voorkomen.

Wortelstudies in de Tropen. I. De jeugdontwikkeling van het wortelstelsel van een zeventigtal boomen en groenbemesters door Dr. Ir. Ch. Coster. Korte mededeeling van het boschbouwproefstation no. 29.

In de inleiding zegt schrijver, dat later gegevens zullen geleverd worden omtrent II het wortelstelsel op ouderen leeftijd, III de zuurstofbehoefte van het wortelstelsel en IV de wortelconcurrentie. Bij de behandeling van den bouw en de functie van het wortelstelsel komen ter sprake de anatomie en morphologie der wortels, de beteekenis van het wortelstelsel voor de plant en de oecologie van het wortelstelsel. Hierna komt een bespreking der jeugdphase van het wortelstelsel; terwijl ten slotte de methode van onderzoek behandeld wordt. De uitkomsten dezer studie geven schrijver aanleiding om de volgende typen aan te nemen.

A. Planten met een snelgroeienden, diep doordringenden hoofdwortel en daarbij tevens een sterk ontwikkeld oppervlakkig wortelsysteem.

B. Planten met een snelgroeienden hoofdwortel, doch zeer weinig zijwortels.

C. Planten met een oppervlakkig wortelstelsel met geen of slechts korten hoofdwortel.

Het onderzoek heeft zich uitgestrekt over 70 plantensoorten behorende tot 17 plantenfamilies.

Heden en toekomst van het djatibedrijf door W. Becking.

Schrijver begint met een omschrijving van het karakter van het bosch, dat als een erfgoed voor het nageslacht moet beschouwd worden. Als beginselen van het boschwezen geeft hij aan; de duurzaamheid, de productiviteit, de sociaal-ekonomische werking en het streven naar een netto-saldo. Voorts gaat schrijver over tot de bespreking van een bedrijf onder de bedrijvenwet. Indien men door een verkeerde bezuiniging de instandhouding van het bosch zou schaden, dan kan zulks alleen door den tijd hersteld worden; „de vloek van het nageslacht zal op ons rusten bij aantasting van het erfgoed”.

In dit verband wordt verder de organisatie van het boschwezen besproken en bepleit hij daarvoor een grootere zelfstandigheid en een betere coördinatie van het boschwezen-belang met het algemeen belang.

Als overgenomen artikel is opgenomen het *afdeeliningsverslag* van den Volksraad der begroting voor het boschwezen in 1933 en de betreffende *memorie van antwoord* der Regeering. In deze laatste komt de vermelding voor: „het zou echter onekonomisch zijn om personeel aan te houden met het oog op betere tijden.” Of hier niet gedacht moet worden aan een de paarden achter den wagen spannen, moge ter overdenking gegeven worden, evenals een mogelijk te kort aan nationaal eergevoel.

Verslag van de door de vereeniging „Indië-Nederland” ingestelde commissie tot bestudeering van het *advies der agrarische commissie*.

Het gaat hierbij omtrent het beschikkingsrecht over de zoogenaamde woeste gronden; de agrarische commissie van 1928 wil dat ten volle toekennen aan de betreffende dorpsgemeenschappen in strijd met de zoogenaamde domeinverklaring der Indische Regeering van 1913, die door de commissie Indië-Nederland als juist wordt beschouwd. Iedere primitieve samenleving huldigt het beginsel dat alles, wat niet verboden is, geoorloofd is, en bovenbedoelde strijd kan teruggebracht worden tot het recht van uitvaardiging van voorschriften die een bepaald deel der samenleving in haar rechten beknot. Dit zou reeds hebben plaats gehad bij de wetten van 1854 en 1870 (Regeeringsreglement en Agrarisch besluit), waarop dan zou steunen de domeinverklaring van 1913. De agrarische commissie van 1928 zou deze beknotting van recht ongedaan willen maken, en in plaats daarvan andere plichten willen opleggen; de zoogenaamde duldplicht.

F. W. S.